

[Bjørn Elmquist]

nu kan være – at gamle grænser ikke må spænde ben.

Virksomhederne har i mange år ligget under for krav om produktudvikling, og vi har ved flere lejligheder diskussioner om, om vi i dansk erhvervsliv og i det danske samfund ikke udvikler nok. Der er ikke forskning nok, og den er ikke altid tilstrækkelig målrettet. Men når det kommer til udvikling af arbejdskraften på de enkelte virksomheder og i de enkelte fag, så står det måske endnu værre til end med produktudviklingen. Hvordan står det til med udviklingen af arbejdskraften inden for de enkelte firmaer? Er det ikke en indstilling i mange virksomheder, at det her er en offentlig opgave, som det offentlige bare må klare, som man så vælter over på det offentlige?

Vi tager de bemærkninger, de afsnit i arbejdsministerens redegørelse, der handler om de her ting, som en bekræftelse på, at dette er bekymringer, betragtninger, som arbejdsministeren fuldt ud deler med os.

Det fører til spørgsmålet om større brugerbetaling vedrørende arbejdsmarkedsuddannelserne. Det er vi helt med på, og vi erkender også, at der ligger en ganske væsentlig offentlig opgave i det. Uden at det skal misforstås, skal jeg føje til: men lad os nu passe på, at den enkelte ikke går hen og drukner i det og bliver umyndiggjort og bliver tvunget ind, bliver indrulleret i efteruddannelsesprogrammer, som måske ikke altid stemmer overens med den pågældendes egne ønsker.

Også hos arbejdsformidlingen lægger arbejdsministeren op til en større individualisering og en større anvendelse af moderne teknologi. Det er meget klogt.

I efteruddannelsen kan vi måske også bringe ny teknologi ind og her følge den linje op, som arbejdsministeren lægger op til, nemlig en yderligere decentralisering. Det vil hjælpe de små og mellemstore virksomheder, og det vil hjælpe mennesker, der bor i tyndt befolkede områder, om vi kan decentralisere. Måske kan vi i et vist omfang føre arbejdsmarkedsuddannelserne og efteruddannelserne, omskolingerne, ud til den enkelte. Vi må kunne drage tv og video ind i disse bestræbelser, så det ikke altid er nødvendigt, at man rejser hjemmefra for at deltage i efteruddannelseskurser.

Ministeren lægger op til noget, som måske godt kan blive svært at udføre i praksis, men

som vi i hvert fald må give vor fulde tilslutning, og det er, at vi på en og samme tid arbejder i retning af en stadig større lokalisering, decentralisering, og alligevel fastholder det centrale overblik. Det lyder paradoksalt, som jeg sagde i starten, fordi det er udviklinger, som kan opfattes som modsatrettede, men samtidig er vi så lille et land og så homogen en befolkning, hvis vi sammenligner med lande og befolkninger omkring os, at hvis ikke vi i Danmark skulle kunne klare det, så vil det være umuligt andre steder. Vi er med på det, som ellers ser ud som en paradoksal opgave.

For så vidt angår kvinderne og de unge arbejdsløse, som er to af de målgrupper, som ministeren specielt omtaler i sin redegørelse, må vi i hvert fald understrege, at de også er afhængige af de generelle beskæftigelsesvilkår. Det er rigtigt, at vi prøver på at karakterisere dem og udskille dem, så vi får en særlig målrettet indsats over for dem, men vi må ikke glemme, at deres problemer afhænger fuldt ud af den generelle udvikling. Er der fremgang i beskæftigelsen, jamen så tegner vilkårene sig også lysere for disse grupper, som ellers er hårdt ramt, og det er dem, som rammes først og hårdest, når tiderne igen en dag måtte blive dårligere.

Der er både i dag og i arbejdsministerens redegørelse peget på ting, der kan gøres. Jeg vil ganske kort erindre om den ligestillingsrapport, som statsministeren offentliggjorde forleden dag, og erklære mig meget enig med de konklusioner, der dér drages. Meget, for ikke at sige alt, står og falder med, at vi får lagt op til nogle holdningsændringer. Disse holdningsændringer, som vi må kræve, skal ske hos myndighederne og hos arbejdsgiverne, men de skal så sandelig ske også ude i befolkningen, hos den enkelte, på arbejdspladsen hos den enkelte kollega.

Hvad angår de unge arbejdsløse, er vi helt med på, at det nu gælder om at få målrettet en indsats for de lidt ældre unge arbejdsløse. Der tegner sig en restgruppe dér, hvorimod det for de helt unge heldigvis ser ud til, at problemet er i kraftig aftagen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Hr. Bjørn Elmquist talte om familiens betydning, og hr. Bjørn Elmquist sagde, at på